

HET 6e WERELDJEUGDFESTIVAL IN MOSKOU.

S A M E N V A T T I N G

Van 28 juli tot 11 augustus j.l. vond onder auspiciën van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) en de Internationale Unie van Studenten (IUS) in Moskou het 6e "Wereldfestival van Jeugd en Studenten voor Vrede en Vriendschap" plaats.

De feitelijke voorbereiding was in handen van een internationaal voorbereidingscomité, waarin van Nederlandse zijde J.F. WOLFF en P.C. BOEVÉ zitting hadden.

Het grootste deel der Nederlandse deelnemers - totaal ca. 710 - vertrok op 24 en 26 juli per trein uit Nederland naar Moskou.

Het nationale programma der Nederlandse delegatie oogste veel succes.

Een der belangrijkste delegatieontmoetingen, waaraan van Nederlandse zijde werd deelgenomen was die met de jeugd van de Sowjet-Unie.

De delegaties uit de landen van het Midden- en Verre Oosten werden bijzonder welwillend behandeld.

Op 15 augustus waren nagenoeg alle Nederlandse deelnemers in ons land teruggekeerd.

Aan het festival werd in de Nederlandse pers - zowel van communistische als van niet-communistische zijde - veel aandacht besteed.

Het Nederlands festivalcomité organiseert thans in tal van gemeenten in ons land openbare verslagvergaderingen.

september 1957

HET 6e WERELDJEUGDFESTIVAL IN MOSKOU.

I Inleiding

Van 28 juli tot 11 augustus 1957 vond onder auspiciën van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) en de Internationale Unie van Studenten (IUS) in Moskou het 6e Wereldjeugdfestival plaats. Het viel samen met de 3e internationale vriendschappelijke jeugdspelen, welke van 30 juli tot 9 augustus eveneens in Moskou gehouden werden. Bij de voorbereiding hiervan werd een belangrijke rol gespeeld door het Sowjet Olympisch Comité.

De feitelijke voorbereiding voor het festival was in handen van een in augustus 1956 gekozen en in Moskou zetelend internationaal voorbereidingscomité. In dit comité hadden van Nederlandse zijde zitting J.F. WOLFF, voorzitter van het communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV) en P.C. BOEVÉ, een niet-communist, die tevens optrad als voorzitter van het Nederlands festivalcomité.

Het 6e Wereldjeugdfestival is een hoogtepunt in de reeks van tweejaarlijkse internationale jeugdmeetings van deze aard geworden. Dit bleek zowel uit de omvang en intensiteit van de propaganda in de voorbereidingsperiode, als uit de grootse opzet van het geboden programma en het onthaal in Moskou.

Wat het aantal deelnemers betreft evenaarde dit festival (ca. 31000 deelnemers uit 122 landen) dat van Warschau (ca. 30000 deelnemers uit 114 landen) in 1955. Het aantal niet-communisten onder de deelnemers was ditmaal echter groter.

In de voorbereidingsperiode gaven de organisatoren zich - zowel in als buiten Nederland - bijzondere moeite om met name niet-communistische jongeren voor het festival te interesseren. Wat dit betreft mag het Nederlands festivalcomité met voldoening op het evenement in de Russische hoofdstad terugzien: ca. 20% van de ruim 700 deelnemende Nederlandse jongeren kwam uit niet-communistisch milieu. De grootste groep in de Nederlandse delegatie vormde niettemin het ANJV met naar schatting 300 deelnemers.

Het succes, dat het Nederlands comité, ondanks de schokkende

- gebeurtenissen -

G E H E I M

gebeurtenissen, die in 1956 in Hongarije plaats vonden, met de samenstelling der delegatie had, moet waarschijnlijk vooral worden toegeschreven aan de aantrekkelijkheid, welke een goedkope vacantiereis (in dit geval f 250,-) naar een ver en vreemd land voor de jeugd heeft. De studenten in de Nederlandse delegatie (meest niet-communisten) zullen deze kans voorts hebben willen aangrijpen om met eigen ogen en door persoonlijk contact de in de Westerse pers afgeschilderde toestanden aan de Sowjet-Russische zijde van het IJzeren Gordijn op waarheid te toetsen.

Deelneming aan het festival stond in Nederland open voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 30 jaar.

II Reacties in de pers.

Voor, tijdens en na het festival heeft de niet-communistische pers in Nederland meer aandacht aan het festival besteed dan bij vorige gelegenheden het geval is geweest. Voor een deel is dit toe te schrijven aan de energieke pogingen van communistische zijde om advertenties en artikelen terzake in verschillende bladen te doen opnemen.

Mede dank zij een "gecamoufleerde" benadering van de bonafide redacties is men hierin ten dele ook geslaagd. Zo verschenen advertenties in studentenbladen te Delft, Utrecht en Amsterdam, streekbladen in de Zaanstreek en het Noorden van het land, alsmede in "De Groene Amsterdammer". Een publicatie in het laatstgenoemde blad lokte een reactie uit van de zijde van "De Volkskrant" in de vorm van een onthullend artikel, waarin het festival als een communistische propaganda-bijeenkomst aan de kaak werd gesteld. Hierop volgde een weerwoord van "De Groene" en later gaven ook andere dagbladen hun commentaar.

Deze publicaties hadden intussen het festivalcomité dermate verontrust, dat het zich geroepen voelde in april 1957 een gestencild communiqué uit te geven, waarin gepoogd werd de door de "burgerlijke pers" tegen het festival aangevoerde argumenten te ontzenuwen. Dit communiqué werd toegezonden aan de pers en aan alle aspirant-festivaldeelnemers.

- Aankondiging -

G E H E I M

Aankondiging van het festival vond voorts plaats in het orgaan van "De Derde Weg" (voorzien van kritisch commentaar), alsmede in het orgaan van de pacifistische groepering "Kerk en Vrede", genaamd "Militia Christi", hetwelk zich bij monde van een hoofdbestuurslid gunstig over het festival uitliet.

Ook de topleiding van het festival in Moskou poogde aan de vooravond van de viering via de organisatie "Intourist" en de Russische Ambassade Nederlandse dagbladen voor het festival te interesseren. Verschillende Nederlandse journalisten werden uitgenodigd het festival in Moskou voor hun krant bij te wonen.

Het Nederlands festivalcomité wist de journalist-vlieger A.VIRULY te bewegen aan het festival deel te nemen. Van zijn hand verschenen pacifistisch getinte publicaties over het festival in "De Waarheid" zowel als in "De Groene Amsterdammer" en "De Telegraaf".

Objectiever waren de verslagen, welke van de hand van Elsevier-redacteur H.A. LUNSHOF - die het festival eveneens bijwoonde - in diens blad verschenen.

Bepaald onthullend waren o.m. de artikelen, welke een op het festival aanwezige studente na haar terugkeer schreef in "Het Parool" en "Vrij Nederland". Ook de Indonesiër Rinto ALWI, redacteur van het nationalistische blad "Merdeka", gaf in een artikel in de "Nieuwe Rotterdamse Courant" onlangs blijk de propagandistische opzet van het festival te hebben onderkend.

Het behoeft geen betoog dat al deze persstemmen menige reactie uitlokten van "De Waarheid", waakzaam als deze is voor de goede naam van de Sowjet-Unie.

Tenslotte werden ook voor de Nederlandse televisie enkele malen filmjournaals over de gebeurtenissen in Moskou vertoond, welke door een Amerikaanse journalist zouden zijn samengesteld.

III De reis

Uiterlijk 10 juli 1957 diende het landelijk voorbereidingscomité de paspoorten der deelnemers in zijn bezit te hebben, waarna

G E H E I M

het er voor zorg droeg, dat de door de Russische Ambassade verstrekte losbladige visa daarin werden gevoegd. Behalve de visa verzorgde de R.A. tevens de drie-delige festivallegitimatiekaarten der deelnemers. De delegatieleden zouden zich hiermede in Moskou zonodig dienen te legitimeren, aangezien hun paspoorten aldaar zouden worden ingenomen.

Bij de gereedmaking van de visa en de genoemde legitimatiekaarten maakte de R.A. gebruik van de door het festivalcomité verstrekte persoonsgegevens der aspirant-deelnemers. Deze gegevens waren verkregen door middel van de inschrijvingsformulieren der betrokkenen.

De juiste vertrekdata werden de deelnemers eerst medegedeeld bij een gestencild schrijven dd. 16 juli 1957.

Op 24 juli vertrok de eerste en grootste groep deelnemers (ca. 660 personen) per trein uit Amsterdam via Oldenzaal oostwaarts; daarbij werd gebruik gemaakt van materieel der Poolse staats-spoorwegen.

De tweede groep (ca. 40 personen) vertrok op 26 juli, eveneens per trein (N.S.), via Oldenzaal naar Duitsland.

Op andere data reisden - deels per boot, deels per trein - nog enkele deelnemers van hier naar Moskou. De voorzitter en de vice-voorzitter van het nationaal festivalcomité maakten de reis per vliegtuig.

Vóór of op 15 augustus keerden de Nederlandse festivalgangers, met uitzondering van enkele zieken, in ons land terug.

De 10 Surinaamse en 15 Indonesische jongeren, die vanuit Nederland naar Moskou reisden, vormden eigen delegaties, zoals zij in de voorbereidingsperiode ook afzonderlijke voorbereidingscomité's hadden gekend. In 1955 maakte de Surinaamse delegatie evenwel deel uit van de Nederlandse.

IV Het festival.

Algemeen

In Moskou viel de jeugdige reizigers zo mogelijk een nog grootse ontvangst ten deel dan op de stations, welke men onderweg passeerde. Bij aankomst in Moskou was namens de Russische Ambassade in Den Haag

G E H E I M

V.I. FEDEROWSKY aanwezig, die gedurende de voorbereidingsperiode in Nederland als contactman tussen de R.A. en het Nederlands festival-comité had gefungeerd.

De Nederlanders werden ondergebracht in een vrij nieuw, nabij het Bjelo-Russische station in Moskou gelegen "Oosthotel". Een kleinere groep, die het Nederlandse culturele programma op het festival verzorgde, werd in een ander hotel ondergebracht.

Voor het vervoer der Nederlandse deelnemers in Moskou was een 25 tal bussen ter beschikking gesteld.

Naar het oordeel der deelnemers waren de maaltijden in Moskou goed verzorgd en overvloedig.

De leiding der Nederlandse delegatie was in Moskou in handen van de voorzitter van het Nederlandse comité P.C. BOEVÉ en verder o.m. van de communistische comitéleden J.F. WOLFF, Tr. R. BULTJE en B. SCHMIDT.

Bij de opening van het festival, welke op 28 juli in het Leninstadion plaats vond, waren verschillende vertegenwoordigers van partij en regering der Sowjet-Unie aanwezig. Bij deze gelegenheid sprak de voorzitter van de Opperste Sowjet K.J. WOROSJILOV een openingsrede uit, waarin hij o.m. opmerkte: "Wij heten jullie welkom zoals je bent" en "wij hebben nooit iemand onze ideeën en opvattingen opgedrongen en willen dit ook niet doen".

Naar de indruk van verschillende festivalgangers was het programma gedurende het 14-daagse verblijf in de Russische hoofdstad te overladen om zich een goede indruk van het geheel te kunnen vormen; men doorleefde alles als het ware in een roes.

Behalve door de specifiek nationale programma's der verschillende delegaties werd de aandacht der deelnemers opgeëist door excursies en tentoonstellingen, door sportwedstrijden en delegatieontmoetingen, alsmede door talloze "beroeps"- en "interesse-meetings".

G E H E I M

Het accent

Opvallend was het accent, dat de regionale (continentale) meetings op het festival genoten; er was o.m. een bijeenkomst voor Europese jeugd. Hetzelfde geldt van de moeite, welke men zich gaf om de delegaties uit het Midden- en Verre-Oosten te fêteren. Beide elementen zijn kenmerkend voor de tendens in de politiek, welke de leiding der internationale communistische jeugdbeweging tegenwoordig ten uitvoer brengt.

Een aanwijzing voor de aandacht, welke de WFDJ en de IUS de laatste tijd voor de ex-koloniale gebieden aan de dag leggen, kan ook worden gezien in het feit, dat het volgende festival (over 3 of 4 jaar) waarschijnlijk in Peking - d.w.z. voor het eerst op Aziatische bodem - zal worden gehouden.

Oppositie en stromingen.

Interessant waren vooral de discussie-bijeenkomsten, welke o.m. in het kader van het studentenprogramma werden gehouden. Daarbij ontloopten de aanwezige Hongaarse studenten zich als heftige verdedigers van het regime Kadar en keerden zij zich eenstemmig tegen de "fascistische contra-revolutie" van november 1956. Waarschijnlijk waren deze studenten vóór hun uitzending naar Moskou zorgvuldig geselecteerd en ontvingen zij zekere instructies omtrent de door hen te volgen gedragslijn.

De Sowjet-Unie blijkt trouwens ook in andere opzichten het festival te hebben willen gebruiken voor de herwinning van het na november 1956 verloren prestige. Zo werden tijdens het festival brochures verspreid, waarin "de ware achtergrond" der Hongaarse kwestie werd uiteengezet en de rol van "Radio Vrij Europa" in deze werd gewraakt.

Bijzonder gedocumenteerd ten aanzien van de recente politieke ontwikkeling in hun land toonden zich bij alle gesprekken ook de Poolse deelnemers.

Hetzelfde geldt van de Israëliëse delegatie. De indruk bestaat, dat de activiteiten van de laatstgenoemde groep tijdens de festiviteiten in Moskou door de festivalpers met opzet werden doodgezwegen.

G E H E I M

Activiteit der Nederlanders.

Het nationale programma der Nederlandse delegatie, dat op 9 augustus in het Poesjkin-theater voor het voetlicht werd gebracht, oogste veel succes.

De belangrijkste delegatieontmoetingen, waaraan van Nederlandse zijde werd deelgenomen, waren die met Indonesische en West-Indische afgevaardigden en een ontmoeting met de Sowjet-jeugd. In het gezamenlijke communiqué, dat na afloop van dit laatste treffen werd gepubliceerd, wordt de hoop uitgesproken, dat de contacten tussen de Sowjet-Unie en Nederland op cultureel, touristisch en sportgebied zullen worden uitgebreid.

Voor zover van de zijde van anti-communistische leden der Nederlandse delegatie in gesprekken met jongeren van eigen of vreemde nationaliteit de stem waarschuwend werd verheven tegen de achtergrond der communistische propaganda in Moskou, ging deze toch verloren in het koor der geschoolde communistische stemmen. In Nederland had de overwegend communistische comité-leiding aan de vooravond van het festival gewaarschuwd tegen het optreden van "provocateurs". Verschillende ANJV-, OPSJ- en partijleden hadden vooraf cursussen gevolgd, waarin de gedragslijnen voor het verblijf in Moskou werden bepaald en "argumenten" voor de discussie met Nederlanders en buitenlanders aan de hand werden gedaan. Velen hunner gaven in gesprekken dan ook een volslagen scheve voorstelling van zaken, wanneer zij bij vergelijking van toestanden op verschillend gebied de Sowjet-Unie als superieur aan Nederland kenschetsten.

In enkele na het festival in Nederlandse dagbladen verschenen artikelen van niet-communistische waarnemers werd het standpunt verdedigd, dat pogingen van Westerse zijde om het festival te saboteren er toe zouden hebben geleid, dat het communistisch geluid de stem van het vrije Westen in Moskou heeft overstemd.

Sluiting

Op de avond van de 11e augustus werd het festival in het Leninstadion gesloten met een cultureel programma en vuurwerk.



GEHEIM

Bij het vertrek der Nederlanders uit Moskou was opnieuw de R.A. functionaris V.I. FEDEROWSKY aanwezig.

V. Nabeschouwing

De communisten laten intussen geen tijd verloren gaan om de door het festival - naar men waarschijnlijk niet geheel ten onrechte hoopt - voor de Sowjet-Unie gekweekte "goodwill" uit te buiten. Zo werd reeds op 17 augustus j.l. een groot opgezette verslagmeeting belegd in gebouw "Bellevue" te Amsterdam, welke door ca. 1600 personen werd bijgewoond.

Mogelijk mede bij wijze van tegengif tegen de onthullende artikelen over het festival, die in de niet-communistische pers verschenen en nog verschijnen, heeft het communistisch dagblad "De Waarheid" haar kolommen opengesteld voor indrukken van festivalgangers.

Voorts wil het Nederlands festivalcomité de kroon op zijn werk zetten door in tal van gemeenten gedurende de maanden augustus, september en oktober openbare verslagvergaderingen te organiseren, waar door leden van het landelijk comité en festivalgangers het woord moet worden gevoerd.

september 1957